

FTZ กับการพัฒนาเศรษฐกิจจีนในอนาคต

เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ หนังสือพิมพ์ China Daily ตีพิมพ์ข่าวเรื่องความพยายามของรัฐบาลท้องถิ่นของจีนที่จะผลักดันให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีหรือเขตปลอดภาษี (Free Trade Zone หรือ Tariff Free Zone: FTZ) ขึ้นภายในพื้นที่ของตน เพื่อดึงดูดการลงทุนและพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ โดย China Daily ระบุว่า ผู้บริหารของรัฐบาลระดับมณฑลซึ่งได้มาประชุมร่วมกันก่อนที่จีนจะมีการประชุมสภาผู้แทนราษฎรและสภาที่ปรึกษาทางการเมืองของจีนในเดือนมีนาคม ๒๕๕๘ มีความเห็นว่า การจัดตั้งเขตการค้าเสรี (หรือเขตปลอดภาษี) ขึ้นในพื้นที่ต่างๆของจีน จะมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของจีนในระยะต่อไป ซึ่งหลังจากนี้ไป รัฐบาลท้องถิ่นของมณฑลต่างๆของจีนก็จะพยายามแข่งขันกันเพื่อผลักดันให้รัฐบาลกลางอนุญาตให้จัดตั้ง FTZ ขึ้นในพื้นที่ของตน ตลอดจนแข่งขันกันสร้างผลงานว่าพื้นที่ใดจะสามารถบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จาก FTZ ได้เป็นผลสำเร็จมากที่สุด ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ฝ่ายการพาณิชย์ของจีนได้แสดงความเห็นว่า การแข่งขันระหว่างรัฐบาลท้องถิ่นอาจดำเนินไปตลอดช่วงระยะเวลาที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ ๑๓ ของจีนจะมีผลบังคับใช้ (๒๕๕๙-๒๕๖๓)

ในประเทศจีน FTZ คือ เขตพื้นที่ที่บริษัทที่เข้ามาจัดตั้งและประกอบธุรกิจจะได้รับสิทธิประโยชน์หรือสิทธิพิเศษในด้านต่างๆ จากรัฐบาลของจีน เช่น การได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจในสาขาที่โดยทั่วไปรัฐบาลจีนไม่อนุญาตให้ประกอบ การได้รับยกเว้นการตรวจสอบทางศุลกากรเมื่อทำการนำเข้า ส่งออก หรือ แปรรูปสินค้า รวมทั้งการบริการทางการเงินในรูปแบบต่างๆ ซึ่งทั้งผู้ประกอบการชาวจีนและต่างชาติต่างก็สามารถใช้ประโยชน์จากสิทธิประโยชน์ดังกล่าวได้เท่าเทียมกัน และในปัจจุบันจีนมี FTZ แล้ว ๔ แห่ง ดังนี้

ที่	ชื่อ	GDP ปี ๒๕๕๘ ของพื้นที่ (หยวน)	วันก่อตั้ง	พื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวนบริษัทที่จดทะเบียน	ประเภทของอุตสาหกรรมในเขต
๑	Shanghai FTZ	๒.๔๙ ล้านล้าน	๒๙ กันยายน ๒๕๕๖	๑๒๐.๗๒	๒๓,๒๔๓	บริการการเงิน การค้า การขนส่ง และโลจิสติกส์
๒	Tianjin FTZ	๑.๖๕ ล้านล้าน	๒๑ เมษายน ๒๕๕๘	๑๑๙.๙	๑๔,๑๐๕	โลจิสติกส์ทางอากาศและพาณิชย์นาวี บริการการเงิน การผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีสูง บริการขนส่ง

ที่	ชื่อ	GDP ปี ๒๕๕๘ ของพื้นที่ (หยวน)	วันก่อตั้ง	พื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวนบริษัทที่ จดทะเบียน	ประเภทของ อุตสาหกรรมใน เขต
						บริการทาง กฎหมายและการ ใกล้เคียงข้อ พิพาททาง พาณิชย์นาวี
๓	Fujian FTZ	๒.๕๙ ล้านล้าน	๒๑ เมษายน ๒๕๕๘	๑๑๘.๐๔	๔๘,๖๘๑	การผลิต การให้ เช่า บริการทาง การค้า บริการ ทำนุบำรุง เครื่องจักร และ บริการขนส่ง
๔	Guangdong FTZ	๗.๒๘ ล้านล้าน	๒๑ เมษายน ๒๕๕๘	๑๑๖.๒	๕๖,๗๖๐	การผลิต การให้ เช่า บริการทาง การค้าและ การเงิน การวิจัย และพัฒนาสินค้า เคมีและสินค้า เภสัชภัณฑ์

ในปัจจุบัน มีรัฐบาลระดับมณฑลของจีนจำนวน ๒๐ แห่ง (จากจำนวนทั้งหมด ๓๑ แห่ง) ได้มีการเสนอแผนงานหรือยื่นข้อเสนอขอจัดตั้ง FTZ กับรัฐบาลกลางแล้ว และคาดว่า รัฐบาลกลางจะออกผลการพิจารณาการจัดตั้ง FTZ รอบใหม่ภายในครั้งแรกของปี ๒๕๕๙ โดยมีการคาดการณ์ว่า รัฐบาลกลางอาจจะให้ความสำคัญต่อการจัดตั้ง FTZ ในพื้นที่แผ่นดินใหญ่ก่อนพื้นที่อื่น นอกจากนี้ นักวิเคราะห์และข้าราชการต่างเห็นพ้องกันว่า

รัฐบาลท้องถิ่นของมณฑลเหลียวหนิงทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มณฑลเหอหนานทางภาคกลางฝั่งตะวันออกเฉียง และมณฑลไหหลำทางตอนใต้ ซึ่ง มีโอกาสค่อนข้างมากที่รัฐบาลกลางของจีนจะอนุญาตให้จัดตั้ง FTZ ขึ้นในพื้นที่ของทั้ง ๓ มณฑลดังกล่าว ทั้งนี้ นายหลี่สี ผู้ว่าการมณฑลเหลียวหนิง ได้แสดงความเชื่อมั่นว่า รัฐบาลกลางจะให้การอนุมัติการสร้าง Dalian FTZ ในพื้นที่มณฑลของตนในอีกไม่ช้า และ FTZ ดังกล่าวจะช่วย

กระตุ้นให้เศรษฐกิจที่ซบเซาของมณฑลให้กลับมาเข้มแข็งอีกครั้งหนึ่ง ซึ่ง FTZ ที่จะตั้งขึ้นนี้มีความแตกต่างจากเขต FTZ ที่อื่นๆ โดยจะมีการบูรณาการให้สอดคล้องไปกับข้อได้เปรียบของเมืองที่ตั้ง อันได้แก่การมีพื้นฐานทางด้านอุตสาหกรรมที่แข็งแกร่ง และมีสถานะทางยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน รวมทั้งมีลักษณะที่แตกต่างจากประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคใกล้เคียงกัน เช่น ญี่ปุ่น รัสเซีย เกาหลีใต้ และ มองโกเลีย

ทั้งนี้ ผู้เชี่ยวชาญจีนเชื่อว่าเขต FTZ จะช่วยให้เศรษฐกิจของพื้นที่ในภูมิภาคต่างๆของจีนมีความเข้มแข็งมากขึ้นในระยะยาว และจะช่วยให้วิสาหกิจของจีนมีความสามารถในการแข่งขัน และดำเนินความร่วมมือทางการค้าในตลาดโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย

สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงปักกิ่ง

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙